

Nr 29

Utlåtande i anledning av motioner om rökförbud inom riksdags- huset.

I de likalydande motionerna I: 104 av herr *Karl Pettersson* och II: 117 av herr *Nilsson* i Agnäs hemställes att riksdagen skall besluta om ordningsregler för de provisoriska lokalerna med förbud mot tobaksrökning i alla utrymmen utom särskilda rökrum.

Yttrande över motionerna har av utskottet inhämtats från styrelsen för riksdagens förvaltningskontor.

Motionerna

Med hänvisning till pågående arbete på att inreda riksdagens provisoriska lokaler vid Sergels torg anför motionärerna att det måste vara angeläget att inte bara planera för en ändamålsenlig inredning och utrustning utan också försäkra sig om en hälsosam miljö. Luftföroreningar i form av tobaksrök bör, säger de, inte tolereras i en arbetsmiljö där viktiga beslut skall fattas. Folkhälsan skulle förbättras om tobaksrökning kunde förbjudas i alla offentliga lokaler. Det faktum att en inte oväsentlig kostnad vållas samhället genom sjukdomar, för tidiga dödsfall och minskade arbetsprestationer till följd av tobaksrökning torde i framtiden, förmodar motionärerna, medföra att den grupp medborgare som får förtroendet att vara riksdagsledamöter kommer att bestå av absolutister, beredda att föregå med gott exempel och medvetna om den ökade kapacitet den som icke röker besitter. I dagens läge bör dock, anser de, inredningen av riksdagens lokaler utformas med tanke på att det finns rökare och därför några rökrum inrättas.

Härefter återges in extenso en av herr *Lindhagen* år 1937 väckt motion (I: 198), utmynnande i hemställen »att riksdagen må tillerkänna icke rökare deras mänskliga rätt att få samfällt överlägga i partirummet samt enskilt skriva, läsa och äta i någon vrå av riksdagshuset, allt ifred för rökare».

Tidigare behandling av frågan

Det i ovannämnda motion år 1937 väckta förslaget prövades då icke i sak av riksdagen utan överlämnades till riksgäldsfullmäktige, vilka an-

modades att till 1938 års riksdag yttra sig över olika föreliggande förslag angående förändringar i riksdagshuset (BaU 1937:66). När lokalfrågorna behandlades år 1938 förelåg en ny motion av herr Lindhagen, vari bl. a. ungefär samma yrkande framställdes. Bankoutskottet uttalade att det syntes utskottet lämpligt att i vissa lokaler i riksdagshuset rökning inte vore tillåten (BaU 1938:36, s. 29). Enligt utskottets hemställan ansåg riksdagen motionen besvarad härmed.

I en motion vid 1967 års riksdag hemställdes att riksdagen skulle besluta att i vardera kammaren ett dagrum skulle vara reserverat för icke rökare. Bankoutskottet (utl. 1967:47) fann önskemålet befogat men angav skäl varför det icke kunnat tillgodoses i det nuvarande riksdagshuset. Utskottet hänvisade till det preliminära lokalprogrammet för riksdagen efter övergången till enkammarsystem och sade sig förutsätta att riksdagens förvaltningskontor uppmärksammade önskemålet om dagrum för icke rökare. På utskottets hemställan beslöt riksdagen att motionen inte skulle föranleda någon riksdagens åtgärd.

Remissyttrandet

Styrelsen för riksdagens förvaltningskontor anför att det kan fastslås att frågan om rökförbud i vissa av riksdagens lokaler icke har resulterat i varaktiga åtgärder. Vid skilda tillfällen har, meddelar styrelsen, skyltar med texten »rökning förbjuden» eller »rökning undanbedes» satts upp i vissa klubblokaler. Sedan det i praktiken visat sig icke gå att uppnå avsett resultat har skyltarna fått tagas ned.

I de provisoriska lokalerna vid Sergels torg har, anför styrelsen vidare, planerats ett klubbрум för icke rökare med egen ingång och skilt från övriga klubbрум. Härutöver vill styrelsen nämna att byggnadskomplexet kommer att förses med väl dimensionerade ventilationsanläggningar av modernaste slag, vilka garanterar en tillfredsställande luftväxling i lokalerna. Ett beslut om generellt rökförbud i lokalerna vid Sergels torg kommer troligen icke att kunna upprätthållas, säger styrelsen, varför det planerade klubbrummet för icke rökare får anses vara en lämpligare lösning. Dessutom kommer varje ledamot att få ett eget arbetsrum, något som för icke rökare bör tillgodose önskemålet om en god arbetsmiljö. Genom de sålunda planerade åtgärderna bör enligt styrelsens mening det med motionerna avsedda syftet kunna tillgodoses i rimlig utsträckning.

Utskottet

I vilken utsträckning tobaksrökning skall tillåtas på arbetsplatser och i offentliga lokaler är en viktig miljöfråga. Motionärernas förslag är att i de nya riksdagslokalerna rökning skall vara tillåten endast i särskilda rökрум.

Styrelsen för riksdagens förvaltningskontor redovisar erfarenheter som tyder på att denna tanke knappast är realistisk. Styrelsen anser att miljökravet väsentligen blir tillgodosett genom att lokalerna förses med lämpligt utformade ventilationsanläggningar, genom att vissa utrymmen reserveras för dem som inte röker och genom att varje riksdagsledamot kommer att disponera ett eget arbetsrum.

Utskottet delar den uppfattning som förvaltningskontorets styrelse givit uttryck åt. I sammanhanget vill utskottet erinra om att det givetvis tillkommer vederbörande organ själva att avgöra i vad mån rökning skall få förekomma vid sammanträden inom utskott, partigrupper etc. i lokaler som inte omfattas av generellt rökförbud.

Äberopande vad här anförts hemställer utskottet

att riksdagen avslår motionerna I: 104 och II: 117.

Stockholm den 28 april 1970

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Ståhle (s), Åke Larsson (s), Palm (s)*, Åkerlund (m), Lundin (s), Mattsson (cp)* och Annerås (fp);

från a n d r a kammaren: herrar Regnéll (m), Hagnell (s), Franzén i Motala (s), Börjesson i Glömminge (cp), Haglund (s), Fridolfsson i Rödeby (s), Löfgren (fp) och Stridsman (cp).

* Ej närvarande vid justeringen.